

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Geachte mevrouw Letschert,

Nederland kent een uniek en waardevol geboortezorgsysteem. De kraamzorg vormt daarin een onmisbare schakel. Een bron van trots, maar ook van groeiende zorg. De toegankelijkheid en continuïteit van kraamzorg staan onder grote druk. Gemeenten, zorgorganisaties en zorgverzekeraars werken lokaal aan oplossingen, maar lopen ook tegen grenzen aan. Zonder gerichte actie komt de kwaliteit en beschikbaarheid van deze noodzakelijke zorg in het geding. Wij roepen het nieuwe kabinet op om in het regeerakkoord het behoud en de versterking van kraamzorg als uitgangspunt te nemen en de eigen bijdrage op kraamzorg af te schaffen.

Kraamzorg als hoeksteen van een kansrijke start

De eerste 1000 dagen van een kind zijn bepalend voor hun gezondheid, ontwikkeling en welzijn gedurende het hele leven. Kraamzorg vormt daarin een onmisbare schakel: zij verbindt de medische zorg rond de geboorte met het dagelijks leven thuis en ondersteunt ouders in een kwetsbare, intensieve periode. Daarmee is kraamzorg een belangrijke pijler van het programma Kansrijke Start en sluit zij naadloos aan bij de ambities van het Integraal Zorgakkoord (IZA), dat inzet op vroegpreventie en gezondheidsbevordering. We zijn dan ook verheugd met het voornemen om Kansrijke Start structureel onderdeel te maken van het beleid van het ministerie van VWS.

Investeer in toekomstbestendige kraamzorg

De recent ontwikkelde *Toekomstvisie Kraamzorg*¹ biedt perspectief om de uitdagingen in de sector aan te pakken. Dankzij de IZA-transitiemiddelen is ruimte ontstaan om te vernieuwen: door kraamzorg beter af te stemmen op zorgbehoefte, digitale zorg waar mogelijk in te zetten, capaciteit efficiënt te verdelen en regionaal samen te werken. Daarnaast werkt de sector aan een passend opleidingsaanbod met focus op praktijkgerichte (om)scholing.

De ondergetekende partijen onderschrijven deze beweging en vragen het nieuwe kabinet om te blijven investeren in deze gezamenlijke aanpak en om het behoud van kraamzorg expliciet op te nemen in het regeerakkoord.

Maak kraamzorg toegankelijk voor iedereen – schaf de eigen bijdrage af en stimuleer duurzame inzet in wijken met de grootste tekorten

De eigen bijdrage vormt voor gezinnen in een kwetsbare situatie een reële drempel om kraamzorg af te nemen. Hierdoor ontstaan ongelijkheden die niet passen bij het uitgangspunt van Passende Zorg en bij het streven naar een kansrijke start voor ieder kind.

Nog altijd zien we dat gezinnen minder of geen kraamzorg afnemen vanwege de eigen bijdrage. In 2025 betaalt een gezin 5,40 euro per uur; bij het minimum van 24 uur kraamzorg, betekent dit 129,60 euro aan kosten. Vooral voor gezinnen in een financieel kwetsbare situatie is dit een barrière. Onderzoek laat bovendien zien dat vrouwen en kinderen die minder of geen kraamzorg ontvangen, in het eerste jaar na de bevalling hogere zorgkosten hebben². Het huidige systeem lijkt daarmee te leiden tot verminderde toegankelijkheid, maar ook tot vermijdbare zorgconsumptie later in de keten.

Daarnaast zijn er in de huidige situatie te weinig (financiële) prikkels voor aanbieders om juist in wijken

¹ Gezamenlijke visie toekomstbestendige kraamzorg ZN & Bo Geboortezorg

² Lagendijk, J., Steegers, E.A.P. & Been, J.V., *Inequity in postpartum healthcare provision at home and its association with subsequent healthcare expenditure*, *European Journal of Public Health* 29(5) (2019)

waar de toegankelijkheid van kraamzorg sterk onder druk staat, duurzaam actief te zijn en te blijven. Dit vraagt een verkenning naar een aanpassing van het systeem dat recht doet aan de complexiteit en tijdsinvestering die passende kraamzorg in deze situaties vraagt en dat een eerlijk en gelijkwaardig speelveld bevordert.

In een tijd van toenemende personeelstekorten is het juist van belang om te sturen op de juiste zorg op de juiste plek door middel van passende kraamzorg. Door financiële drempels weg te nemen voor cliënten en te zorgen voor de juiste prikkels voor zorgaanbieders, kan de sector beschikbare capaciteit doelmatiger inzetten en blijft kraamzorg toegankelijk voor alle gezinnen.

Daarom roepen wij het nieuwe kabinet op:

- het behoud en de versterking van kraamzorg met de ingezette transitie als uitgangspunt op te nemen in het regeerakkoord;
- de eigen bijdrage voor kraamzorg af te schaffen en hier middelen voor vrij te maken, zodat kraamzorg voor ieder gezin toegankelijk is en blijft;
- te investeren in een verkenning naar een systeemaanpassing dat kraamzorgorganisaties stimuleert actief te zijn en te blijven in wijken met de grootste tekorten.

Samen bouwen aan gezondheid en welzijn

Ondergetekende partijen staan klaar om samen met het nieuwe kabinet te werken aan toekomstbestendige, toegankelijke geboortezorg. Laten we de kans niet onbenut laten om te investeren in gezondheid, ontwikkeling en welzijn. Bouw met ons aan het fundament voor een kansrijke start voor alle kinderen in Nederland.

Met vriendelijke groet,

Wethouder Eerenberg, Gemeente Utrecht³
P. Boudewijn, voorzitter BO Geboortezorg
Wethouder Scholtes, Gemeente Amsterdam
Wethouder Vavie, Gemeente Den Haag
Wethouder Buijt, Gemeente Rotterdam
Wethouder Molema, Gemeente Groningen, Voorzitter Sociale Pijler G40
L. de Ridder, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK)
F.M. van Kooten, voorzitter NU'91
I. Ivakic, directeur-bestuurder Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ)
P.J. de Jong, voorzitter AJN Jeugdartsen Nederland (AJN)
A. Kaiser, directrice Het Buikencollectief
L.L. van Breda Vriesman namens de Landelijke Tafel Kansrijke Start
Dr. W.J. Meijer, voorzitter Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG)
A. Melkert, voorzitter Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
M. Kemink, directeur Stille Levens | Kenniscentrum Babysterfte
W. Hingst, interim directeur Pharos
L. Geilen, Voorzitter Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg | Wethouder Gemeente Sittard-Geleen
M. Droogendijk, Voorzitter Federatie VSV

- Binnen de Landelijke Tafel Integrale Geboortezorg (LTIG) wordt het belang van behoud en toegankelijkheid van kraamzorg breed gedeeld. De LTIG werkt de komende periode aan een sectoroverstijgend inzicht en een gezamenlijke aanpak om de toegankelijkheid in de hele geboortezorgketen te versterken; een prioriteit op de LTIG-agenda voor 2026.

³ Op 13 november 2025 werd in de Utrechtse gemeenteraad een motie aangenomen om in deze brief expliciet te benoemen dat de Utrechtse gemeenteraad achter de inhoud van deze brief staat.